

Sygn. akt III KRS 88/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Maciej Pacuda (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania T. S.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 10 września 2015 r. w

przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na

stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2015 r., poz. 273,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 stycznia 2016 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą nr [...] z dnia 10 września 2015 r., podjętą w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2015 r., poz. 273, na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm.), postanowiła nie

przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M. kandydatur:

- Pana G. G. - asystenta sędziego,
- Pani A. M. K. - asesora prokuratorskiego,
- Pana T. T. S. - referendarza sądowego.

W uzasadnieniu tej uchwały Krajowa Rada Sądownictwa wyjaśniła, że na jedno wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w M., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2015 r. poz. 273, zgłosiło się troje wyżej wymienionych kandydatów.

Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 10 września 2015 r. wysłuchał zaproszonych kandydatów, zapoznał się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami, które przeanalizował, przeprowadził naradę i uwzględniając dyspozycję art. 35 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, zgodnie z którym, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów, przy ustalaniu kolejności na liście kierując się przede wszystkim oceną ich kwalifikacji, a ponadto uwzględniając doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów - postanowił jednogłośnie nie rekomendować Krajowej Radzie Sądownictwa żadnego z kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w M..

W uzasadnieniu swojego stanowiska zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa stwierdził, że całościowa ocena każdego z wyżej wymienionych kandydatów, mimo uwzględnienia uzyskanych przez nich pozytywnych ocen kwalifikacyjnych, nie pozwala na uznanie, że którakolwiek z tych kandydatur wyróżnia się w stopniu uzasadniającym powołanie na urząd sędziowski. W odniesieniu do kandydatury T. S. zespół uznał, że mimo uzyskania ocen dobrych plus z egzaminu sędziowskiego i na dyplomie ukończenia studiów, otrzymał on negatywną ocenę Kolegium i nie uzyskał poparcia środowiska sędziowskiego.

Krajowa Rada Sądownictwa, podejmując niniejszą uchwałę, wzięła z kolei pod uwagę wymagania ustawowe określone w art. 61 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133 ze zm.)

w związku z art. 65 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U. z 2012 r., poz. 1230 ze zm.) oraz kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. Rada uwzględniła uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacyjne, ich doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, oceny ze studiów i egzaminu zawodowego oraz uzyskane poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w G. i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w G..

Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła również, że dokonując wszechstronnej i całościowej oceny wszystkich zgłoszonych kandydatur i w pełni dzieląc stanowisko zespołu, postanowiła nie przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w M. żadnego z kandydatów uczestniczących w niniejszej procedurze nominacyjnej.

Analizując kandydaturę T. T. S., Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła, że mimo otrzymania ocen dobrych plus na dyplomie ukończenia wyższych studiów prawniczych i z egzaminu sędziowskiego oraz uzyskania pozytywnej oceny kwalifikacyjnej sędziego wizytatora, kandydat ten został negatywnie zaopiniowany przez Kolegium Sądu Okręgowego w G. i nie uzyskał poparcia Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w G.. Powyższe przesądziło o nieprzedstawieniu jego kandydatury z wnioskiem o powołanie.

W ocenie Rady, o nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie kandydatur: G. G., A. M. K. i T. T. S. zadecydowała całościowa ocena każdego z kandydatów, która nie pozwoliła na uznanie, że którykolwiek z nich wypełnia wszystkie kryteria powołania na stanowisko sędziowskie w stopniu odpowiednim i dającym rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu sędziego. Przedstawione okoliczności spowodowały, że w trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 10 września 2015 r.: na kandydaturę G. G. oddano 0 głosów „za”, 5 głosów „przeciw” i 9 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów, na kandydaturę A. M. K. oddano 5 głosów „za”, 1 głos „przeciw” i 8 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów, na kandydatur T. T. S.

oddano 0 głosów „za”, 9 głosów „przeciw” i 5 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Uczestnik postępowania T. S. wniósł do Sądu Najwyższego odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa numer [...] z dnia 10 września 2015 r., zaskarżając tę uchwałę w zakresie nieprzedstawienia jego kandydatury Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M. oraz zarzucając sprzeczność tej uchwały z prawem, a mianowicie naruszenie przepisów postępowania:

1) § 18 ust. 6 zdanie trzecie Regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa, stanowiącego załącznik do uchwały Krajowej Rady Sądownictwa numer 125/2015 z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (Monitor Polski z 2015 r. poz. 304) (dalej: Regulamin) - który nie jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej - w związku z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. z 2011 r. Nr 126, poz. 714 ze zm.), przez ich zastosowanie skutkujące nierekomendowaniem przez zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa Krajowej Radzie Sądownictwa żadnego z kandydatów, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem Krajowa Rada Sądownictwa nie przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M. ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2015 r. pod poz. 273 jego kandydatury;

2) art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o KRS w związku z art. 7, art. 187 ust. 4, art. 87 ust. 1, art. 2 i art. 8 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przez ich niezastosowanie i nieopracowanie przez zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa listy rekomendowanych kandydatów, w sytuacji gdy na stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w M. ogłoszone w Monitorze Polskim z 2015 r. poz. 273 zgłosił się więcej niż jeden kandydat, w tym odwołujący się, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem Krajowa Rada Sądownictwa nie przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem

o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M. kandydatury odwołującego się;

3) art. 33 ust. 1 i 2 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS w związku z art. 57ah § 5 zdanie 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 133 ze zm.) w związku z art. 60, art. 32 ust. 1 i 2, art. 2 i art. 8 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przez ich niewłaściwe zastosowanie i podjęcie uchwały w zakresie kandydatury odwołującego się bez wszechstronnego rozważenia sprawy, a zwłaszcza bez pisemnej opinii Kolegium Sądu Okręgowego w G., które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem Krajowa Rada Sądownictwa nie przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M. kandydatury odwołującego się;

4) art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS w związku z art. 7, art. 2 i art. 8 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przez ich niezastosowanie i nieprzedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M. kandydatury odwołującego się, w sytuacji gdy nieprzedstawione zostały kandydatury pozostałych uczestników postępowania.

Powołując się na powyższe zarzuty, odwołujący się wniósł o przyjęcie odwołania do rozpoznania, albowiem w jego ocenie:

(-) zachodzi nieważność postępowania z uwagi na zastosowanie przez zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa § 18 ust. 6 zdanie trzecie Regulaminu, który nie jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej,

(-) istnieje potrzeba wykładni art. 57ah § 5 zdanie 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych w zakresie sposobu sporządzania przez kolegia sądów okręgowych opinii odnośnie do kandydatur na wolne stanowiska sędziego sądu rejonowego, albowiem budzi on poważne wątpliwości,

(-) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a mianowicie:

„Czy Krajowa Rada Sądownictwa po przeprowadzeniu postępowania nominacyjnego może nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z

wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego żadnej z kandydatur?”,

Odwołujący się wniośł również o uchylenie zaskarżonej uchwały w wyżej wymienionym zakresie i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa w tymże zakresie do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa w odpowiedzi na odwołanie wniośł o jego oddalenie w całości jako pozbawionego uzasadnionych podstaw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie Sąd Najwyższy uważa za stosowne przypomnieć, że zgodnie z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm., dalej ustawa o KRS), uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał Rady dotyczy zatem uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych i sprawach o przedstawienie Prezydentowi RP wniosków o powołanie sędziów w tych sądach. Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej (poza art. 87¹ k.p.c. ustanawiającym przymus adwokacko – radcowski w występowaniu przed tymże Sądem). Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej determinuje więc sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozagę tylko nieważność postępowania.

Sąd Najwyższy w obecnym składzie za nadal aktualny uznaje równocześnie pogląd judykatury wyrażany na gruncie art. 13 ust. 2 dawnej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.), będącego odpowiednikiem art. 44 ust. 1 obecnej ustawy o KRS, zgodnie z którym zakres kognicji Sądu Najwyższego w ramach oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to przede wszystkim, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego (a tym bardziej jego kontrkandydatów). Przedmiotem badania ze strony Sądu Najwyższego pozostaje zatem procedura podejmowania uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 lipca 2009 r., III KRS 7/09 i III KRS 11/09, niepublikowane, oraz z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011 nr 11, poz. 93).

W konsekwencji takiego ukształtowania kognicji Sądu Najwyższego w zakresie kontroli nad postępowaniem dotyczącym przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie sędziego, kontrola sądowa obejmuje w szczególności badanie, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata oraz procedur postępowania związanych z oceną kandydatury i przedstawiania wniosku Prezydentowi. Analiza tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, obejmuje także kontrolę przestrzegania przez Radę innych wymagań prawnych, w tym np. ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, sprecyzowanych w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ogólnych reguł proceduralnych obowiązujących w postępowaniu przed tym organem, określonych w przepisach rozdziału 3 ustawy o KRS.

Przechodząc do oceny podstaw odwołania wniesionego w niniejszej sprawie od uchwały Rady z dnia 5 maja 2015 r., Sąd Najwyższy stwierdza, że jest ono oparte na zarzutach naruszenia przepisów art. 7, art. 187 ust. 4, art. 87 ust. 1, art. 2, art. 8 ust. 2, art. 60 i art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 33 ust. 1 i 2 i art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o KRS; § 18 ust. 6 zdanie trzecie Regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady

Sądownictwa stanowiącego załącznik do uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr 125/2015 z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu działania KRS w związku z art. 22 ust. 1 ustawy o KRS; art. 57a§ 5 zdanie drugie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy uznaje za konieczne odnieść się do sugerowanej przez odwołującego się we wniosku o przyjęcie jego odwołania rozpoznania nieważności postępowania, którą odwołujący się wiąże z zastosowaniem przez zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa § 18 ust. 6 zdanie trzecie Regulaminu niebędącym źródłem prawa powszechnie obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej. Należy dodać, że z przepisu tego wynika, że zespół może też nie rekomendować Radzie żadnego z kandydatów.

Wstępnie wypada zatem odnieść się do poglądu odwołującego się, przyjmującego niedopuszczalność zastosowania przez Radę (a konkretnie przez zespół członków Rady) przepisu Regulaminu, ponieważ nie należy on do powszechnie obowiązujących źródeł prawa. Sąd Najwyższy nie podziela tego poglądu. Można wnosić, że stanowisko odwołującego się opiera się na regulacji art. 87 ust. 1 Konstytucji, według którego źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Jak zauważył jednak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 lipca 2012 r., III KRS 16/12 (OSNP 2013 nr 19-20, poz. 241), a Sąd Najwyższy w obecnym składzie pogląd ten w pełni aprobuje, orzecznictwo Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego przyjmuje szerszą koncepcję pojęcia prawa, obejmującą także inne akty normatywne, których naruszenie może być podstawą skargi kasacyjnej i skargi konstytucyjnej (art. 79 ust. 1 Konstytucji). W odniesieniu do Sądu Najwyższego można tu powołać wyroki: z dnia 30 maja 2000 r., IV CKN 30/00 (LEX nr 532104), dotyczący regulaminu spółdzielni mieszkaniowej; z dnia 16 maja 2003 r., I CKN 377/01 (LEX nr 83836), dotyczący statutu spółdzielni oraz z dnia 19 kwietnia 2006 r., II UK 134/05 (LEX nr 1001297), dotyczący regulaminu studiów. Natomiast w odniesieniu do Trybunału Konstytucyjnego trzeba zwrócić uwagę na wyrok z dnia 12 kwietnia 2012 r., SK 30/10 (Dz.U. 2012, poz. 431, LEX nr 1133363), w którym Trybunał orzekł o Statucie Centralnej Komisji do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych. Uznał go za

akt normatywny, mimo że nawet nie został opublikowany. W pkt 1.5. swoich rozważań Trybunał stwierdził też – z powołaniem się na wcześniejsze wyroki – że stanowisko przyjmujące dopuszczalność oparcia skargi kasacyjnej na tego rodzaju akcie normatywnym jest utrwalone w jego orzecznictwie.

Należy także zauważyć, że uchwała Krajowej Rady Sądownictwa Nr 125/2015 z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa, znajduje umocowanie ustawowe w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, stanowiącym, że Rada określa w regulaminie szczegółowy tryb swojego działania.

Niezależnie od powyższych stwierdzeń Sąd Najwyższy jest zdania, że sugestia, jakoby w postępowaniu przed Radą doszło do nieważności tego postępowania jest niezrozumiała. Instytucja nieważności postępowania jest bowiem związana z postępowaniem sądowym i na gruncie postępowania cywilnego reguluje ją art. 379 k.p.c. Nie dotyczy ona natomiast postępowania przed innym organem państwowym, które – jak w rozważanym przypadku – ma charakter publiczny i jest w sposób całościowy uregulowane w ustawie o KRS (art. 28 – 45). Pośrednio wskazuje na to również art. 44 ust. 3 tej ustawy, który przewiduje wprowadzenie stosowania przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, ale jedynie o skardze kasacyjnej i tylko w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, wszczętym na skutek odwołania wniesionego na podstawie art. 44 ust. 1, od uchwały KRS. Wypada też dodać, że w myśl art. 2 ustawy o KRS, w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, co oznacza, że nie mają w nim zastosowania także przepisy dotyczące nieważności decyzji administracyjnej i konsekwencji jej wydania.

Przed wszystkim jednak Sąd Najwyższy zauważa, że odwołujący się, formułując zarzut naruszenia § 18 ust. 6 zdanie trzecie Regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa stanowiącego załącznik do uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr 125/2015 z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu działania KRS, odnosi go wyłącznie do zespołu Rady wyznaczonego przez Przewodniczącego Rady na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy o KRS w celu przygotowania sprawy indywidualnej do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Tymczasem, przedmiotem oceny w niniejszym postępowaniu nie jest

stanowisko zespołu, mające zresztą tylko opiniodawczy i niewiążący dla Rady charakter, ale uchwała podjęta przez Radę obradującą *in pleno*. Tak sformułowany zarzut pozostaje więc bez jakiegokolwiek wpływu na dokonywaną przez Sąd Najwyższy ocenę zgodności owej uchwały z prawem.

Rozpoznając dalsze zarzuty odwołania Sąd Najwyższy stwierdza, że art. 2 Konstytucji RP statuujący zasadę, iż Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej, nakazuje dochowanie przez Krajową Radę Sądownictwa obowiązku wszechstronnego rozpatrzenia i oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich, w sposób respektujący standardy charakterystyczne dla organów demokratycznego państwa prawnego, w tym - między innymi - zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa. Przepis art. 32 ust. 1 Konstytucji RP podkreśla z kolei zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne. Z tego względu kontrola sądowa postępowania przed Radą w zakresie jego zgodności z tymi przepisami powinna sprowadzać się do ustalenia, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej zostali poddani wszechstronnej ocenie oraz czy byli traktowani jednakowo i czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji RP jest zaś przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a więc nie sama ocena kwalifikacji czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie winna zatem obejmować kontrolę postępowania przed Radą pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej *in casu* procedury oceny kandydatury bądź kandydatur i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem. Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed KRS w takiej indywidualnej sprawie nie może natomiast oznaczać, że sąd uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego (por. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2008 r., SK 57/06, OTK - A 2008 nr 4, poz. 63).

Powołany również w podstawach zaskarżenia art. 33 ust. 1 ustawy o KRS zobowiązuje Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach należących do jej kompetencji, wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. Regulacja zawarta w tym przepisie koresponduje więc obowiązkami Rady wynikającymi z art. 2 Konstytucji RP. Dlatego naruszenie tego przepisu (analogicznie jak art. 2 Konstytucji RP) może polegać na pominięciu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z owej dokumentacji lub wyjaśnień, albo dokonaniu ustaleń sprzecznych z tymże materiałem. Z kolei, art. 35 ust. 1 ustawy o KRS stanowi, że jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów. Jest on zatem adresowany tylko do zespołu Rady, a jego realizacja powinna polegać na wydzieleniu spośród wszystkich zgłaszających się kandydatów osób, które zdaniem zespołu w największym stopniu spełniają kryteria uzasadniające przedstawienie ich kandydatur z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziowskie. W następstwie owej wstępnej oceny zespół przedstawia Radzie listę rekomendacyjną zawierającą nazwiska kandydatów, którzy uzyskali – zdaniem zespołu – najlepsze oceny, przy czym nie oznacza to, jak chciałby odwołujący się, że lista rekomendacyjna musi zostać sporządzona w każdym przypadku, również w takim, w którym zespół ocenił, iż żaden ze zgłaszających się kandydatów nie spełnił zakładanych kryteriów w stopniu uzasadniającym przedstawienie jego kandydatury z wnioskiem o powołanie. Natomiast w myśl art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: 1) doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; 2) opinie kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Przepis ten także jest adresowany wprost tylko do zespołu i nakazuje uwzględnienie wymienionych w nim kryteriów jedynie przy ustalaniu kolejności na liście kandydatów rekomendowanych przez zespół do obsadzenia wolnych stanowisk sędziowskich, jednakże z reguł wykładni systemowej i funkcjonalnej wynika, zdaniem Sądu Najwyższego, że ma on szersze

zastosowanie, zarówno w zakresie przedmiotowym, jak i podmiotowym. Czynności dokonywane przez zespół Rady służą bowiem jednemu celowi – wyborowi najlepszych kandydatów na sędziów. Ten sam cel ma również następna faza postępowania, już przed Radą w pełnym składzie, co przemawia za stosowaniem także w tej fazie tych samych kryteriów oceny kandydatów. Wymaga przy tym podkreślenia, że określony w art. 35 ust. 2 katalog kryteriów nie ma wyczerpującego charakteru i – poza wyeksponowaniem, przez użycie sformułowania „przede wszystkim”, oceny kwalifikacji kandydatów – w żadnym razie nie hierarchizuje innych przymiotów (cech, właściwości), którymi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o to stanowisko. Co do samych kwalifikacji kandydatów należy z kolei zauważyć, że przepis nie precyzuje tego pojęcia. Z pewnością jednak nie można utożsamiać go tylko z wymaganiami stawianymi kandydatom w przepisach ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, gdyż te wyznaczają jedynie minimum standardów dla osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego. Chodzi w nim więc, jak się zdaje, o uwzględnienie w ocenie kandydatów – poza owym ustawowym minimum – dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i praktyczne umiejętności potrzebne do pełnienia urzędu sędziowskiego, jak np. wyniki ukończenia studiów i egzaminu kończącego właściwą aplikację, uzyskane stopnie i tytuły naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowana w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowana przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedza prawnicza, sposób organizowania pracy i wywiązywania się z obowiązków, itp. Aktualny pozostaje zatem pogląd judykatury, ukształtowany na podstawie przepisów dawnej ustawy o KRS z dnia 27 lipca 2001 r., w myśl którego o wyborze kandydata decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011 nr 1, poz. 93; z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271 i z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10, LEX nr 678015).

Wreszcie, art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS są przepisami kompetencyjnymi, adresowanymi wyłącznie do Rady i określającymi, analogicznie jak pozostałe kompetencje wymienione w kolejnych punktach tego ustępu, zakres przedmiotowy czynności podejmowanych przez Radę.

W ocenie Sądu Najwyższego, Rada, podejmując zaskarżoną uchwałę, nie naruszyła żadnego z przepisów powołanych w podstawach ocenianego odwołania.

Rozpatrując i oceniając kandydatury zgłoszone na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym w M., Rada dysponowała obszerną dokumentacją dotyczącą wszystkich osób biorących udział w konkursie oraz opinią zespołu członków Rady, sporządzoną po zapoznaniu się z tą dokumentacją, która w pełni odpowiadała przesłankom określonym w art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o KRS. W opinii tej znalazło się też szczegółowe uzasadnienie przyczyn niesporządzenia przez zespół listy rekomendacyjnej.

Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały jednoznacznie wynika z kolei, iż Rada, rozpatrując kandydatury na wakujące stanowisko sędziowskie, wzięła pod uwagę wszystkie okoliczności dotyczące poszczególnych uczestników postępowania, rzutujące na ocenę ich predyspozycji do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, zwłaszcza te, o których mowa art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, a więc kwalifikacje i doświadczenie zawodowe kandydatów, opinie wizytatorów i przełożonych, rekomendacje oraz wyniki głosowań organów samorządu sędziowskiego, a także bardzo szczegółowo je opisała. Wbrew zarzutom odwołania, kryteria, którymi kierowała się Rada, podejmując decyzję o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP żadnej z kandydujących osób z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M., zostały zaś wyraźnie określone w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały i wynikały ze szczegółowego umotywowania przyczyn zajętego przez Radę stanowiska.

Rada wyjaśniła bowiem przyczyny nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M. kandydatur, zarówno G. G. i A. M. K., jak i odwołującego się T. S., przy czym w odniesieniu do niego podkreśliła, że odwołujący się otrzymał co prawda oceny dobre plus na dyplomie ukończenia studiów prawniczych i z egzaminu sędziowskiego oraz uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacyjną sędziego wizytatora, jednakże został negatywnie zaopiniowany przez Kolegium Sądu Okręgowego w G. i nie uzyskał poparcia Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w G..

Należy zaś w tym miejscu podkreślić, że poparcie, jakie poszczególni kandydaci uzyskali w środowisku sędziowskim, jest bez wątpienia ustawową

przesłanką oceny kandydata na urząd sędziego, przewidziano ją bowiem w przepisach regulujących tryb postępowania nominacyjnego przed Radą (art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS). Wyniki głosowania w kolegium i zgromadzeniu ogólnym sędziów właściwego sądu („poparcie środowiska sędziowskiego”) nie wiążą wprawdzie KRS przy dokonywaniu oceny kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, jednakże są istotne z punktu widzenia art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS, gdyż stanowią jedno z ustawowych kryteriów rzutujących na ocenę predyspozycji kandydatów do pełnienia urzędu na obsadzonym stanowisku sędziego. Dlatego też KRS powinna nawet odpowiednio umotywować swój wybór wówczas, gdy dotyczył on osoby, która uzyskała mniejsze poparcie środowiska zawodowego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271; z dnia 15 stycznia 2013 r., III KRS 33/12, LEX nr 1294479 oraz z dnia 15 maja 2013 r., III KRS 197/13, Legalis nr 750374).

Podsumowując ten wątek rozważań, Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że zaprezentowana w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały ocena kandydatur jest wynikiem wszechstronnego rozważenia przez Krajową Radę Sądownictwa wszystkich aspektów sprawy i nie można przypisać jej cech dowolności, która stanowiłaby naruszenie art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy o KRS oraz art. 2 Konstytucji RP. Zarzuty odwołującego się, iż ocenie Rady dotyczącej wybranych kandydatów brak wszechstronności, zdaniem Sądu Najwyższego, są zatem oparte wyłącznie na subiektywnym odczuciu. Z tych samych przyczyn nie może być również uzasadniony zarzut naruszenia art. 32 ust. 1 (w kontekście wynikającej z niego zasady sprawiedliwości społecznej, równości wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne) oraz art. 60 Konstytucji RP, zwłaszcza że – co już wcześniej zostało podkreślone – przedmiotem ochrony wynikającej z obu tych przepisów jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Dokonywana przez Sąd Najwyższy kontrola sądowa nie stwarza natomiast podstaw do wkraczania w zakres kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa w tych kwestiach.

Odwołujący się wskazał również na naruszenie art. 57ah § 5 zdanie 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych przez podjęcie uchwały w zakresie kandydatury odwołującego się bez wszechstronnego rozważenia sprawy, a zwłaszcza bez pisemnej opinii Kolegium Sądu Okręgowego w G.. Należy więc przypomnieć, że wymieniony artykuł stanowi, iż prezes sądu apelacyjnego przedstawia kandydaturę na wolne stanowisko sędziego sądu apelacyjnego albo sędziego sądu okręgowego wraz z oceną kwalifikacji oraz ewentualnymi uwagami kandydata do zaopiniowania kolegium sądu apelacyjnego, a następnie zgromadzeniu ogólnemu sędziów apelacji, które będzie opiniowało kandydaturę. Prezes sądu okręgowego przedstawia (z kolei) kandydaturę na wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego wraz z oceną kwalifikacji oraz ewentualnymi uwagami kandydata do zaopiniowania kolegium sądu okręgowego, a następnie zgromadzeniu ogólnemu sędziów okręgu, które będzie opiniowało kandydaturę. Sąd Najwyższy zauważa jednak, że abstrahując od tego, iż powołany przepis nie dotyczy bezpośrednio postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa, lecz jedynie reguluje wstępny etap procedury nominacyjnej, nie określa on wymogów, które powinna spełniać opinia kolegium sądu okręgowego. W szczególności, przepis ten nie wymaga zaś, aby opinia kolegium była sporządzana na piśmie i zawierała uzasadnienie. Wypada też podkreślić, że opinia kolegium jest aktem podejmowanym przez organ kolegialny, zazwyczaj w głosowaniu tajnym. Wyniki takiego głosowania trudno więc przedstawić w formie uzasadnienia, choćby z tej przyczyny, że nie jest możliwe jednoznaczne ustalenie rzeczywistych intencji głosujących. W takim przypadku kontrola sądowa musi ograniczyć się do oceny, czy zachowane były podstawowe reguły proceduralne. Tego rodzaju zarzutów odwołujący się jednak nie formułuje.

Odnosząc się natomiast do zarzutów naruszenia art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że sądowa kontrola dokonywana przez pryzmat tego przepisu nie stwarza podstaw do wkraczania w zakres kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa, ponieważ mogłoby to oznaczać naruszenie konstytucyjnych uprawnień i kompetencji Rady wynikających z art. 179 Konstytucji. Korzystania przez Radę z jej konstytucyjnych uprawnień w żadnym razie nie można zaś traktować w ten sposób, że jeśli przedmiotem procedury konkursowej

przeprowadzanej przez Radę jest, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich oraz przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów, to efektem przeprowadzenia takiej procedury zawsze musi być dokonanie wyboru kandydata i przedstawienie go Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie. To od oceny Rady zależy bowiem uznanie, czy uczestniczący w procedurze konkursowej kandydaci spełniają nie tylko podstawowe (minimalne) przesłanki ubiegania się o objęcie konkursem stanowisko sędziowskie, ale także czy spełniają dodatkowe kryteria określone treścią art. 35 ust. 2 ustawy o KRS w stopniu uzasadniającym wybór któregośkolwiek z nich. W tym zakresie ocena dokonana przez Radę nie podlega natomiast sądowej kontroli, gdyż taka kontrola musiałaby prowadzić do wykraczającej poza kompetencje Sądu Najwyższego merytorycznej ingerencji w rozstrzygnięcie Rady, będącej wszak organem umocowanym przez Konstytucję RP do rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziego. Ponadto, przeprowadzeniu takiej kontroli sprzeciwiają się regulacje zawarte w art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., mające bezpośrednie zastosowanie do postępowania przed Sądem Najwyższym na podstawie art. 44 ust. 3 ustawy o KRS. Zastosowanie wymienionych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej rodzi zaś ten skutek, że poza gestią Sądu Najwyższego pozostają ustalenia faktyczne i ocena dowodów. Dlatego w niniejszym postępowaniu nie mogą stanowić przedmiotu analizy Sądu Najwyższego także podniesione w odwołaniu zarzuty dotyczące niewłaściwej – zdaniem odwołującego się – oceny jego kwalifikacji dokonanej przez Radę.

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na treści art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji swojego wyroku.